

Рішення щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 55.053.01 Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка ухвалила рішення про присудження наукового ступеня доктора педагогічних наук Алексахіній Тетяні Олексіївні на підставі прилюдного захисту докторської дисертації «Теорія і практика розвитку іншомовної компетентності майбутніх економістів на другому (магістерському) рівні вищої освіти на засадах інформаційно-цифрового підходу» у вигляді рукопису за спеціальністю 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти».

Алексахіна Тетяна Олексіївна, 1979 року народження. Громадянка України. Освіта вища: у 2001 році закінчила Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Французька мова» та здобула кваліфікацію вчителя французької мови та зарубіжної літератури.

Кандидат філологічних наук із 2017 року за спеціальністю 10.02.15 Загальне мовознавство.

Доцент кафедри іноземних мов та лінгводидактики з 2024 року.

У 2000 – 2002 роках працювала вчителем французької мови загальноосвітньої школи № 27 I-III ступенів.

З квітня 2002 по червень 2002 року обіймала посаду координатора міжнародних відносин факультету міжнародного співробітництва Сумського національного аграрного університету.

З липня 2002 по вересень 2002 року працювала фахівцем першої категорії відділу міжнародних зв'язків Сумського державного університету.

З вересня 2002 року по вересень 2004 року працювала викладачем кафедри іноземних мов Сумського державного університету.

З 2004 по 2007 рік навчалася в аспірантурі Київського національного лінгвістичного університету за спеціальністю загальне мовознавство.

З 2007 по 2017 рік обіймала посаду викладача кафедри іноземних мов Сумського державного університету.

З 2017 по 2023 рік працювала старшим викладачем кафедри іноземних мов Сумського державного університету.

З 2023 по 2025 рік працювала старшим викладачем кафедри іноземних мов та лінгводидактики Сумського державного університету

З 2025 року і дотепер працює на посаді доцента кафедри теорії та практики романо-германських мов Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

З 2025 року і дотепер навчається в докторантурі Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Докторську дисертацію виконано в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка.

Науковий консультант – Кудріна Ольга Юріївна, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи, професор

кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Роботу рекомендовано до захисту 20 березня 2026 року.

Результати дослідження висвітлено в 38 публікаціях (із них 22 – одноосібні): 1 монографія, 16 статей у наукових фахових виданнях України, 4 статті у закордонних наукових виданнях, з яких 3 індексується міжнародними наукометричними базами Web of Science / Scopus, 1 навчальний посібник, 16 матеріалів апробаційного характеру

Опоненти:

- доктор педагогічних наук, професор, **Осадчий Вячеслав Володимирович**, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, декан факультету економіки та управління дав позитивний відгук із дискусійними положеннями і зауваженнями:

1. Робота набагато виграла б, якби був проведений аналіз залежності між рівнем знань магістрів під час складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови та вхідним тестуванням рівня англійської мови під час експерименту.

2. Після прочитання рукопису залишилося відкритим питання, чи проводився порівняльний аналіз загальних, спеціальних компетентностей та результатів навчання фахових дисциплін та рівень інтеграції іншомовної підготовки в умовах експерименту.

3. Із роботи не зрозуміло, чи перевірявся рівень володіння іноземною мовою науково-педагогічними працівниками, які викладають фахові дисципліни, та чи були вони залучені до проведення експерименту.

4. Робота набагато виграла б, якщо в додатках були б наведені приклади створення ІІІ-агентів для розвитку іншомовної компетентності майбутніх економістів в умовах магістратури.

5. Напрацювання за результатами дослідження виглядали б більш прозорими, якби в роботі були відображені приклади індивідуальної траєкторії розвитку іншомовної компетентності майбутніх економістів в умовах магістратури.

6. Дискусійною є відмова авторки використовувати в експерименті інтегральний показник структурних зрушень рівнів сформованості іншомовної компетентності для підтвердження результативності розробленої організаційно-педагогічної системи.

- доктор педагогічних наук, професор, **Гончар Любов Вікторівна**, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», завідувач кафедри управління та адміністрування дала позитивний відгук з зауваженнями та побажаннями:

1. Авторка переконливо обґрунтовує інформаційно-цифровий підхід як провідний, водночас місцями виникає потреба в ще чіткішому розмежуванні його статусу як саме методологічного підходу та його співвідношення з компетентнісним, діяльнісним, системним і особистісно орієнтованим підходами. У тексті це розмежування загалом наявне, проте могло б бути подано ще більш концентровано, особливо в частині критеріїв, за якими саме інформаційно-цифровий підхід визначається як провідний.

2. У роботі широко представлено цифрові засоби, LMS, мобільні застосунки та інструменти штучного інтелекту. Водночас більшої деталізації потребує питання стабільності результатів за різних рівнів цифрової інфраструктури в закладах вищої освіти. З огляду на нерівномірність технічного забезпечення ЗВО України, було б корисно окремо подати мінімальні інституційні умови, за яких система може бути впроваджена без істотної втрати результативності.

3. Діагностувальна система виглядає змістовно переконливою, водночас певної додаткової уваги заслуговує психометричне обґрунтування окремих шкал та показників. Це, власне, визнає і сама авторка у перспективах подальших досліджень. Для докторської дисертації бажаним було б дещо ширше представлення саме процедури стандартизації й перевірки надійності інструментарію.

4. У дисертації зафіксовано статистично значущі позитивні зміни за всіма показниками, водночас профіль ефектів є нерівномірним: частина ефектів має великий або помітний розмір, тоді як інші є малими, хоч і надійними статистично. Це не знижує загальної цінності результатів, але потребує додаткового обговорення щодо того, які саме компоненти системи зумовлюють найсильніші зрушення, а які виявляються менш чутливими до формувального впливу.

5. Перспективним для подальшої розробки є питання перенесення запропонованої системи на інші спеціальності економічного й управлінського спрямування. У роботі цей потенціал окреслено, але не розгорнуто достатньою мірою. Для посилення результатів дослідження доречним було б показати, які елементи системи є універсальними, а які жорстко прив'язані саме до спеціальності «Економіка».

- доктор педагогічних наук, професор, **Харченко Інна Іванівна**, Сумський національний аграрний університет, професор кафедри державно-правових дисциплін та українознавства дала позитивний відгук із зауваженнями та побажаннями:

Перше зауваження стосується співвідношення системності та операціоналізації. Авторка переконливо доводить, що цифровізацію іншомовної підготовки не можна редукувати до набору інструментів. Це сильна теза роботи. Проте саме через широту запропонованої системи дещо складніше виявити, який із її компонентів є методологічно визначальним, а який виконує радше підтримувальну функцію.

Друге зауваження пов'язане з межами професійної специфікації. Дисертація послідовно орієнтована на підготовку майбутніх економістів, і це є її перевагою. Водночас лишається відкритим питання, наскільки глибоко власне економічний зміст інтегровано в мовно-комунікативний блок системи. У подальших розробках доцільно ще чіткіше показати зв'язок між типами професійних завдань економіста й конкретними форматами іншомовної підготовки.

Третє зауваження стосується питання стійкості результату. Дисертація переконливо демонструє ефективність системи на етапі формувального експерименту. Однак для ще повнішого обґрунтування варто було б простежити,

наскільки сформована іншомовна компетентність зберігається в часі та переноситься в інші навчальні й професійні ситуації. Ідеться, фактично, про відкладений ефект і трансфер результатів.

Четверте зауваження пов'язане з цифровою нерівністю. Робота базується на інформаційно-цифровому підході й переконливо доводить його продуктивність. Разом з тим для ширшого впровадження запропонованої системи було б бажано докладніше описати її функціонування в умовах різної якості цифрової інфраструктури, різного рівня цифрової готовності викладачів і здобувачів освіти, а також різного рівня інституційної підтримки.

П'яте зауваження стосується діагностувального блоку. У роботі наголошено на багатоканальній діагностиці як засобі валідного й комплексного охоплення іншомовної компетентності як інтегрованої якості. Це вагома перевага. Проте в подальшому розвитку цієї лінії дослідження доцільно ще глибше висвітлити психометричні характеристики інструментарію й процедури його стандартизації для різних груп здобувачів освіти

На реферат дисертації Алексахіної Тетяни Олексіївни надійшли відгуки:

1. Вінницький національний технічний університет, підписаний доктором педагогічних наук, доцентом, професором кафедри філософії та гуманітарних наук, директором Культурно-мистецького та просвітницького центру Оленою Гречановською. Відгук позитивний. Є зауваження: «Як дискусійне хотілося б поставити питання про міждисциплінарну межу між іншомовною компетентністю та ширшою професійною комунікативною компетентністю майбутнього економіста. Робота демонструє інтеграцію мовної і фахової підготовки, однак не описує (не розкриває) межу між суто іншомовними вміннями і вміннями економічного аналізу аргументації, презентації даних, які реалізуються через іноземну мову. Це не знижує цінності праці, а навпаки вказує на її потенціал для розвитку нових дослідницьких напрямів».

2. Центральнотернопільський державний університет імені Володимира Винниченка, підписаний доктором педагогічних наук, професором, завідувачем кафедри освітніх наук Оксаною Філоненко. Відгук позитивний. Є зауваження: «Водночас дискусійним і таким, що заслуговує на подальше осмислення, є питання довготривалої стійкості досягнутих результатів. Дослідження демонструє позитивну динаміку результатів в межах педагогічного експерименту, однак менш виразно висвітлює, якою мірою сформовані вміння зберігаються після завершення спеціально організованого педагогічного впливу та як вони переносяться у реальні професійні ситуації поза освітнім середовищем».

3. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, підписаний доктором педагогічних наук, професором, завідувачкою кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Тетяною Пантюк. Відгук позитивний. Є зауваження: «Дискусійним, однак суттєвим, є питання про межі використання інструментів штучного інтелекту в такій системі підготовки. Дослідження показує, що мобільні застосунки, мультимедійні матеріали та інструменти ШІ можуть виступати засобами підтримки, тренування та рефлексії, не підміняючи діяльності здобувача освіти готовими розв'язками. Водночас не розкрито питання, за якими педагогічними та етичними критеріями має визначатися

допустима межа такого використання, щоб зберігалася суб'єктність здобувача освіти і не руйнувалася валідність оцінювання його реальних досягнень».

4. Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, підписаний доктором педагогічних наук, професором, завідувачем кафедри іноземної філології Ярославом Бельмазом. Відгук позитивний. Є зауваження: «Разом із тим дискусійним залишається питання ресурсної рівності впровадження запропонованої системи. Дослідження доводить її ефективність, однак у сучасних умовах української вищої освіти суттєвим є з'ясування того, якою мірою така система однаково успішно працюватиме в закладах із різною цифровою інфраструктурою, неоднаковим кадровим забезпеченням та різною інституційною культурою. Наукова цінність роботи від цього не зменшується, однак саме ця тема могла б стати предметом подальших досліджень і уточнень».

5. Рівненський державний гуманітарний університет, підписаний доктором педагогічних наук, професором, проректором з навчально-виховної роботи, професором кафедри цифрових технологій та методики навчання інформатики Ігорем Войтовичем. Відгук позитивний. Є запитання: «Питання, яке видається дискусійним і водночас перспективним, стосується співвідношення у запропонованій моделі універсального та спеціалізованого. З одного боку, система орієнтована саме на майбутніх економістів. З іншого боку, частина її компонентів і діагностичних рішень потенційно може бути придатною і для інших нефілологічних спеціальностей. Тому науково цікавим є питання, які елементи моделі є суто економічно специфічними, а які мають ширшу міжгалузеву придатність. Відповідь на нього могла б відкрити шлях до подальшої адаптації результатів дисертації для інших напрямів професійної освіти».

У дискусії взяли участь члени спеціалізованої вченої ради:

Семеніхіна О. В., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, є зауваження: «У самій дисертації, можливо, мало прописано деталей про особливості іншомовної підготовки, а з іншого боку, я розумію, що технології, які стоять в основі саме ось цієї підготовки, іншомовної підготовки майбутніх економістів розвиваються настільки швидко, що за ними не встигнеш, якщо вони зафіксовані. Але якщо говорити про ідеї, які закладені в іншомовну підготовку для того, щоб вона вийшла на більш якісний рівень, то такі ідеї в роботі є».

Лянной Ю. О., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає;

Шукатка О. В., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає.

Друшляк М. Г., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає;

Рибалко П. Ф., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає;

Різник В. В., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає;

Шищенко І. В., доктор педагогічних наук, доцент, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає;

Семенов О. М., доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 13.00.04, зауважень немає.

При проведенні таємного голосування виявилось, що із 16 членів спеціалізованої вченої ради, які брали участь у голосуванні (з них 9 докторів наук за профілем дисертації), проголосували: «За» – 16 (шістнадцять) членів ради; «Проти» – немає; недійсних бюлетенів – немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради Д 55.053.01 Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка щодо дисертації, поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти

від 08 травня 2026 року

протокол № 3

На підставі розгляду дисертації Алексахіної Тетяни Олексіївни на тему «Теорія і практика розвитку іншомовної компетентності майбутніх економістів на другому (магістерському) рівні вищої освіти на засадах інформаційно-цифрового підходу», відгуків офіційних опонентів: доктора педагогічних наук, доцента Осадчого Вячеслава Володимировича; доктора педагогічних наук, професора Гончар Любові Вікторівни; доктора педагогічних наук, професора Харченко Інни Іванівни; відгуків на реферат дисертації та матеріалів прилюдного захисту спеціалізована вчена рада Д 55.053.01

УХВАЛИЛА:

Дисертація Алексахіної Тетяни Олексіївни є самостійною цілісною завершеною працею з актуальної проблеми професійної освіти, оскільки сьогоденні глобальні виклики, що мають здебільшого економічне підґрунтя, спричиняють потребу в тіснішій міждержавній співпраці – від трансформації ринків і ланцюгів постачання до стратегічного планування післявоєнного відновлення країни. Для України ці виклики стали критичними через повномасштабну війну, що, своєю чергою, загострило потребу у висококваліфікованих кадрах, які вміло користуються міжнародними фінансовими механізмами, політиками донорів, упроваджують інвестиційні моделі відбудови та розвитку, а також готують складну проєктну звітність для взаємодії України з іноземними урядами, фінансовими установами та бізнесом. У такій ситуації особливого значення набуває підготовка майбутніх магістрів з економіки до діяльності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку праці задля успішного відновлення держави. Вкрай важливими стають уміння професійно спілкуватися українською та іноземними мовами, зокрема для роботи з міжнародними грантовими організаціями, підготовки різних проєктних пропозицій та їхнього бюджетного обґрунтування. Таким чином, іншомовна компетентність майбутнього економіста виступає як професійно-інструментальний ресурс, що забезпечує академічну мобільність, участь у міжнародних інвестиційних програмах та ефективну комунікацію з інвесторами

й донорами. Відповідно, її формування та розвиток стають проблемними фокусами для різних суспільних інституцій.

Дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка в межах комплексної науково-дослідної теми кафедри інформатики «Професійне становлення фахівця в умовах цифрового освітнього середовища» (номер державної реєстрації № 0125U000329).

Тему дисертаційної роботи затверджено Вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (протокол № 2 від 29 вересня 2025 р.).

Найбільш суттєві наукові результати, які одержав здобувач особисто:
вперше:

- *розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено* організаційно-педагогічну систему розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки на засадах інформаційно-цифрового підходу, яка інтегрує цілі й результати іншомовної підготовки з професійними завданнями економіста, а також задає узгодженість змісту, цифрових засобів, форм взаємодії та оцінювання;

- *обґрунтовано* теоретичні основи розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки, що охоплюють: уточнення її сутності та структури (компонентного складу, змістових акцентів і рівневих проявів у продуктивних видах мовленнєвої діяльності); концепцію її розвитку, яка задає логіку поетапного переходу від опанування мовних ресурсів і професійної термінології до стійкого виконання іншомовних комунікативних дій у жанрах економічної сфери; моделлю організаційно-педагогічної системи розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки на засадах інформаційно-цифрового підходу;

- *визначено* практичні засади розвитку іншомовної компетентності магістрів з економіки на засадах інформаційно-цифрового підходу, які включають: організаційні та педагогічні умови такого розвитку, модернізацію змісту іншомовної підготовки через включення автентичних професійних завдань; використання комунікативних і діяльнісних методів навчання в цифровому освітньому середовищі; поєднання аудиторної та позааудиторної діяльності з мобільними додатками, мультимедійними матеріалами та інструментами штучного інтелекту для підтримки індивідуальної траєкторії, організації взаємодії, формувального зворотного зв'язку та рефлексії здобувачів освіти, без підміни їхньої діяльності готовими розв'язками;

- *уточнено* сутність іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки та представлено її структуру в єдності шести компонентів;

- *розроблено* діагностувальну систему оцінювання рівнів розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки у складі критеріїв, показників і рівневої інтерпретації результатів, що орієнтовані на продуктивні види мовлення та професійно значущі мовленнєві продукти;

- *подальшого розвитку* набули теоретичні підходи до цифровізації іншомовної підготовки економістів через перехід від фрагментарного

використання цифрових сервісів до системного поєднання цифрових каналів комунікації і формувального оцінювання та аналітики прогресу;

– *розширено уявлення* про умови й механізми педагогічної підтримки автономії та саморегуляції здобувачів освіти у процесі виконання професійно орієнтованих завдань у цифровому середовищі.

Значення одержаних результатів для теорії і практики полягає в тому, що його результати можуть бути безпосередньо використані для модернізації іншомовної підготовки майбутніх магістрів з економіки у закладах вищої освіти України, а саме: монографічний опис розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки («Іншомовна компетентність та її розвиток на засадах інформаційно-цифрового підходу у процесі підготовки магістрів з економіки»), навчально-методичний супровід іншомовної підготовки (навчальний посібник «Англійська мова», робочий зошит до проведення практичних занять у 2-х частинах, методичні інструкції для практичних занять «Foreign language» (to the textbook «Speakout pre-intermediate»), збірник тестових завдань тощо) для ОПП підготовки фахівців за спеціальністю «Економіка», авторський курс («Іноземна мова професійного спрямування» для майбутніх магістрів з економіки) та ін.), діагностувальна система з апробованими методиками кількісної оцінки розвитку складових іншомовної компетентності для визначення рівнів її розвитку у майбутніх магістрів з економіки та фіксації динаміки змін. Діагностувальний інструментарій і критерії оцінювання, розроблені в ході дослідження (критерії - лексико-граматичний, мовленнєвий, функціональний, антропосоціальний, риторичний та інтроспективний; показники – граматична правильність, термінологічна точність; здатність організовувати діалог; знання культурних норм; адаптація мовлення до ситуації; вміння добирати засоби відповідно до професійних завдань; зв'язність тексту; дотримання жанрових норм; самоаналіз власних мовних дій) можуть бути використані для вхідного, поточного й підсумкового контролю при визначенні рівнів розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки, а також для моніторингу якості іншомовної підготовки здобувачів освіти на рівні кафедри, факультету чи освітньої програми.

Практичні напрацювання, одержані в ході дослідження, можуть бути використані для проєктування та оновлення освітніх компонентів іншомовної підготовки економістів, зокрема у процесі визначення цілей і результатів навчання, відбору змісту на основі автентичних професійних жанрів та конструювання завдань, що моделюють реальні комунікативні ситуації міжнародної взаємодії.

Розроблена організаційно-педагогічна система розвитку іншомовної компетентності магістрів з економіки на засадах інформаційно-цифрового підходу може бути впроваджена в освітній процес ЗВО як цілісна модель, що поєднує комунікативні й діяльнісні методи навчання з ресурсами цифрового освітнього середовища. Вона придатна для практичного використання викладачами в умовах організації змішаного навчання, індивідуалізації освітніх траєкторій і формувального оцінювання, а також для підвищення ефективності самостійної роботи здобувачів освіти завдяки залученню мобільних застосунків,

мультимедійних матеріалів та інструментів штучного інтелекту як засобів підтримки, тренування і рефлексії.

Одержані результати доцільно застосовувати у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, під час підготовки навчально-методичних матеріалів, розроблення освітніх програм, рекомендацій для викладачів і створення цифрових навчальних ресурсів, орієнтованих на професійні потреби майбутніх магістрів з економіки, а також у системі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес ЗВО: Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» (довідка № 781101-14 від 10.03.2026), Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка (довідка № 10-н від 06.02.2026), Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (довідка № 06-04 від 19.01.2026), Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (довідка № 2786/1 від 18.12.2025), Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди (довідка № 01/10-65 від 27.01.2026), Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля (довідка № 40/01 від 19.01.2026), Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка (довідка № 366/01-51/02 від 22.01.2025), Університет Григорія Сковороди в Переяславі (довідка № 1837 від 31.12.2025).

Обґрунтованість наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність забезпечується професійним розв'язанням авторкою низки наукових завдань, що сприяло реалізації поставленої мети дослідження, та адекватністю структурно-логічної схеми дослідження визначеній меті: кожен наступний розділ чи підрозділ органічно пов'язаний з попереднім і доповнює його; використанням широкої джерельної бази за темою дисертації і достатнім масивом аналітичних даних; належним методологічним опрацюванням наукової проблеми; відповідністю предметної спрямованості дослідження паспорту наукової спеціальності 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти»; достатньою географією в апробації отриманих результатів на науково-практичних конференціях, у тому числі й міжнародних.

Пропозиції щодо подальшого використання результатів. Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язувати з розширенням меж застосування розробленої організаційно-педагогічної системи розвитку іншомовної компетентності майбутніх магістрів з економіки на засадах інформаційно-цифрового підходу. Актуальним є довготривале відстеження стійкості отриманих ефектів після завершення формувального впливу організаційно-педагогічної системи на рівень розвитку іншомовної компетентності випускників відповідних освітніх програм. Подальших досліджень потребує оптимізація діагностичної системи, зокрема в частині психометричного обґрунтування інструментів і стандартизації шкал. З огляду на професійний профіль економіста, перспективним є розширення змістового ядра іншомовної підготовки за рахунок інтеграції завдань на основі даних. Окремого вивчення потребує педагогічно контрольоване використання технологій ШІ в іншомовній підготовці магістрів з економіки. Перспективними є розроблення й емпірична перевірка моделей застосування ШІ як засобу поетапних підказок, редагування

та рефлексивного аналізу іншомовних текстів із чіткими обмеженнями щодо недопущення підміни навчальної діяльності «готовими відповідями». Багатонадійним є також масштабування системи в інші спеціальності та порівняльні дослідження результатів іншомовної підготовки між освітніми галузями при реалізації подібної організаційної системи розвитку іншомовної компетентності здобувачів освіти. Вивчення перенесення моделі на суміжні напрями (фінанси, менеджмент, облік і оподаткування) дозволить уточнити універсальні та варіативні компоненти розробленої системи, а також визначити, як змінюється її ефективність залежно від професійних жанрів, типів завдань і характеру цифрової діяльності.

Загальна оцінка дисертації.

1. Дисертаційна робота Алексахіної Тетяни Олексіївни на тему «Теорія і практика розвитку іншомовної компетентності майбутніх економістів на другому (магістерському) рівні вищої освіти на засадах інформаційно-цифрового підходу», містить нові науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати, які мають важливе значення та які можна кваліфікувати як вагомий внесок у розвиток професійної освіти.

2. Дисертація відповідає вимогам пп. 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17 листопада 2021 р. , № 1197 (зі змінами) та іншим інструктивним вимогам МОН України.

Головуюча на засіданні спеціалізованої вченої ради
з присудження наукового ступеня
доктора наук Д 55.053.01

Олена СЕМЕНОГ

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
з присудження наукового
ступеня доктора наук Д 55.053.01

Ірина ЧИСТЯКОВА

«08» травня 2026 року